

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДИРЕКЦИЯ „ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ”

НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ

„ГОРСКИ МНОГОБОЙ”

2018/2019 учебна година

ОРГАНИЗАТОР: Министерство на образованието и науката (МОН)

- **ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ**

ФАКУЛТЕТ „ГОРСКО СТОПАНСТВО“

- **ПАРТНЬОРИ:**

I. ЦЕЛИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

- повишаване нивото на професионална подготовка, знанията и уменията на учениците от професионалните гимназии по горско стопанство;
- създаване на трайни професионални навици;
- осъществяване на междуучилищно сътрудничество и съревнование;
- формиране на състезателен дух и спортни навици.

07-09 май 2019 година

Домакин:

Професионална гимназия по дървообработване и строителство „Цар Иван Асен II”, гр. Хасково

Контакти

Адрес: 6300 Хасково

ул. „Пловдивска“ № 37

Директор: Маргарита Топалова

038/665134

Зам. директори: Диана Димитрова

038/661013

038/622047

Канцелария:

тел./факс: 038/663897

e-mail: pgds_hask@abv.bg

II. УЧАСТНИЦИ В СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Отбори, включващи по 3-ма ученици от професионалните гимназии.
2. Ръководители на отборите.
3. Директори на професионалните гимназии – по желание.
4. Комисии за оценка, състоящи се от трима членове (представители на ЛТУ, ИАГ, ДДС, ДЛ).

Участниците в отборите трябва да се обучават по професии от професионално направление „Горско стопанство” и да не са участвали в предишните национални състезания.

По изключение се допуска само един от състезателите да участва втори път.

Предварителна заявка за участие - до 30.01.2019 г. на тел. 02/9217 425

e-mail: m.gateva@mon.bg и на училището-домакин

В предварителната заявка изписвате пълното наименование на училището, адрес; e-mail; лице за контакт – тел., GSM; вид на състезанието „Горски многобой“.

Заявка за участие – до 24.02.2019 г. на e-mail: m.gateva@mon.bg и на посочения адрес на училището-домакин. Тази заявка следва да съдържа точен адрес, телефони за контакти, електронна поща, лице за контакт; участници – трите имена, ЕГН и пол на учениците, на

ръководителя на отбора и на директора на училището (ако присъства на състезанието) за осигуряване на резервация за нощувки и личен пропуск.

Забележка: Този регламент е типов и същият може да се допълва и изменя в зависимост от конкретните условия за провеждане на състезанието. За целта училището - домакин ще предостави на участниците, предварително изготвен и одобрен регламент от Лесотехническият университет за провеждането, системата на оценяване и картоните за работа на комисиите. Регламентът за провеждане на състезанието се изпраща в срок до 1 март 2019 г. до всички училища, които са заявили участие.

III. ЕТАПИ И СЪСТЕЗАТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

Първият етап на състезанието се състои в пробягване на маршрут с дължина 2000 м по пресечен терен, като по него са включени пунктове по отделните дисциплини:

- **I пункт:** Разпознаване на гъби, насекомни вредители и повреди от тях, следи от птици и бозайници;
- **II пункт:** Разпознаване на дървесни видове по клонки, семена и проби;
- **III пункт:** Спортен риболов;
- **IV пункт:** Садене на фиданки;
- **V пункт:** Стрелба с пневматична пушка.

Вторият етап на състезанието включва:

- **I пункт:** Поваляне, окастрияне, разкрийване и кубирање на иглолистно дърво;
- **II пункт:** Подготовка на бензиномоторния верижен трион за работа;
- **III пункт:** Прецизно рязане на шайби.

Резултатите се отчитат за прецизност, качество и спазване на техника на безопасност при изпълнение на операциите. При невъзможност за осигуряването на безопасни условия, съгласно изискванията за провеждане, V пункт. Стрелба по панички не се провежда.

За всяка дисциплина пробно се разработва регламент на състезанието.

ПЪРВИ ЕТАП

РЕГЛАМЕНТ ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ НА ГЪБИ, НАСЕКОМНИ ВРЕДИТЕЛИ И ПОВРЕДИ ОТ ТЯХ, СЛЕДИ ОТ ПТИЦИ И БОЗАЙНИЦИ

На подходящо място по маршрута на състезанието се извършва разпознаването на следните *примерни* видове:

- **ГЪБИ, НАСЕКОМНИ ВРЕДИТЕЛИ И ПОВРЕДИ ОТ ТЯХ**

Гъби: 1. истинска праханова гъба, 2. лъжлива праханова гъба, 3. крайчана гъба, 4. стъблен рак по бука, 5. самодивска метла, 6. трахеомикоза по бряста, 7. черни петна по листата на явора, 8. брашнеста мана.

Насекомни вредители: 1. майски бръмбар, 2. юлски бръмбар, 3. гъботворка, 4. пръстенотворка, 5. зелена дъбова листоврътка, 6. тополов листопад, 7. голямо борово слонче, 8. малко борово слонче, 9. голям дъбов сечко, 10. голям боров сечко, 11. ръждива борова листна оса, 12. малка борова листна оса.

Повреди от: 1. жълъдов хоботник, 2. жълъдов семеяд, 3. смърчов семеяд, 4. зелена дъбова листоврътка, 5. брезов цигарджия, 6. тополов цигарджия, 7. зимна летораслозавивачка, 8. дъбов беловинояд, 9. типограф, 10. голям боров ликояд, 11. буков скоклю, 12. гъботворка.

- **СЛЕДИ ОТ ДИВЕЧ:** 1. благороден елен, 2. елен лопатар, 3. сърна, 4. дива свиня, 5. заек, 6. вълк, 7. чакал, 8. лисица, 9. муфлон, 10. глухар, 11. фазан, 12. яребица, 13. златка.

На техническата конференция комисията определя броя и видовете за разпознаване от горепосочените образци. Експонатите за разпознаване се посочват от състезателите с *българските и латинските им наименования*.

РЕГЛАМЕНТ ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ НА ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ ПО КЛОНКИ, СЕМЕНА И ПРОБИ

На подходящо място по маршрута на състезанието се извършва разпознаването на дървесни видове по клонки, семена и проби. Всеки състезател от отбора извършва разпознаване на следните *примерни* дървесни видове по:

- **КЛОНКИ С ЛИСТА**

Иглолистни: 1. бял бор, 2. черен бор, 3. обикновен смърч, 4. обикновена ела, 5. зелена дугласка, 6. европейска лиственица, 7. клек, 8. веймутов бор.

Широколистни: 1. обикновен бук, 2. обикновен габър, 3. обикновен явор, 4. обикновен ясен, 5. летен дъб, 6. зимен дъб, 7. цер, 8. благуна, 9. дребнолистна липа, 10. сребролистна липа, 11. гледичия, 12. полски бряст, 13. планински бряст, 14. черна елша, 15. бяла акация, 16. трепетлика, 17. източен чинар, 18. шестил, 19. обикновен орех, 20. обикновена леска.

- **СЕМЕНА**

Иглолистни: 1. бял бор, 2. черен бор, 3. обикновен смърч, 4. обикновена ела, 5. зелена дугласка, 6. европейска лиственница, 7. бяла мура, 8. клек.

Широколистни: 1. обикновен бук, 2. обикновен габър, 3. обикновен явор, 4. обикновен ясен, 5. летен дъб, 6. зимен дъб, 7. цер, 8. благун, 9. дребнолистна липа, 10. сребролистна липа, 11. полски бряст, 12. бяла акация, 13. черна елша, 14. източен чинар, 15. шестил, 16. бяла бреза.

• ПРОБИ

Иглолистни: 1. бял бор, 2. черен бор, 3. обикновен смърч, 4. обикновена ела, 5. зелена дугласка, 6. европейска лиственница, 7. веймутов бор, 8. бяла мура.

Широколистни: 1. обикновен бук, 2. цер, 3. обикновен ясен, 4. обикновен явор, 5. дребнолистна липа, 6. бяла акация, 7. черна елша, 8. обикновен габър.

На техническата конференция комисията определя броя и видовете за разпознаване от горепосочените, като образците се представят в естествен вид, хербарийни материали, дървесни проби с кора и семена. Всички експонати се записват от участниците в състезанието с **българските** и **латинските** им наименования.

РЕГЛАМЕНТ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СПОРТЕН РИБОЛОВ

Състезанието се провежда на предварително подготвено място по трасето. Всеки състезател използва собствена въдица, не по-дълга от 3 м. Състезателят застава на стартова позиция. С помощта на въдицата той замята тежест от 20 г, като се стреми да улучи центъра. Правят се три опита. Мишената се състои от 3 кръга с диаметри 1 м, 3 м и 5 м. Кръговете са очертани на терена с цветен пясък. Стартовата позиция е на разстояние 15 метра.

РЕГЛАМЕНТ ЗА САДЕНЕ НА ФИДАНКИ

На подходящо място по трасето се извършва засаждане на иглолистни фиданки от черен бор. Площта предварително е обработена. Всеки състезател от отбора извършва залесяване на 1 брой иглолистна фиданка.

С подобрения меч на Колесов се отваря цепнатина, широка 10-16 см и дълбока до 35 см.

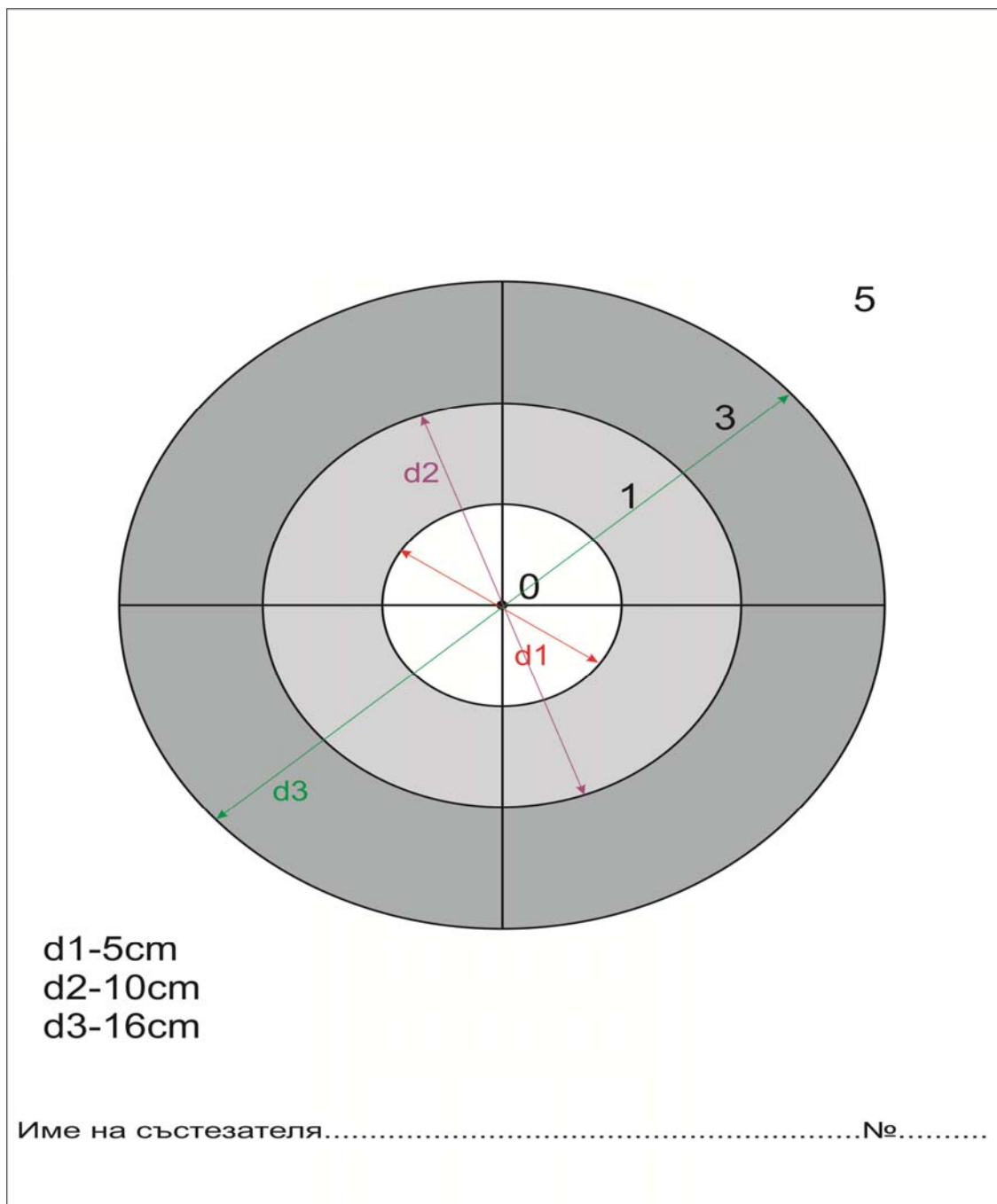
Фиданката се поставя в цепнатината на дълбочина от 1 до 4 см над кореновата шийка и с помощта на дървено колче корените леко се разполагат и се засипват с почва. След това се изтегля на желаната височина, за да не се подгъне централният ѝ корен, цепнатината се запълва постепенно с останалата пръст, която се притъпква добре около фиданката с помощта на садилното колче, чиято коренова шийка да остане на 2 до 3 см под нивото на почвата.

РЕГЛАМЕНТ СТРЕЛБА С ПНЕВМАТИЧНА ПУШКА

(

Състезанието с пневматична пушка се провежда на предварително подготвено за целта стрелбище, снабдено с дървена опора за прикладване с височина 1,10 м и мишена по образец формат А4, обозначена с името и номера на състезателя. Диаметърът на външния кръг е 16 см, на средния 10 см, а на вътрешния 5 см. Разстоянието между опората и мишената е 10 м. Стрелбата се извършва с пневматична пушка калибър 5,5 мм, максимална дулна скорост 305 м/сек, дулна кинетична енергия над 24 J, тегло 4100 гр. (модел №: MOD125TH55). Всеки състезател сам зарежда пушката и има право на три зареждания и три изстрела. Всеки отбор осигурява пушка за състезателите си, която е предварително поставена на стойка на стрелбището.

Наказателните минути за всеки изстрел се определят в зависимост от попадението в мишената: най – вътрешен кръг 0 наказателни минути, среден кръг 1 наказателна минута, външен кръг 3 наказателни минути, извън мишената 5 наказателни минути и накрая се сумират наказателните минути от трите изстрела. Когато сачмата пресича линията между кръговете се отчитат по – големия резултат (точки). Мишената се прикрепя към картона на състезателя. При неправилно боравене с пушката и неспазване на правилата за безопасно боравене с оръжие на състезателя се начисляват максимален брой наказателни минути – 15.

ВТОРИ ЕТАП

РЕГЛАМЕНТ ЗА ПОВАЛЯНЕ, КАСТРЕНЕ И РАЗКРОЙВАНЕ НА ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО

Тази дисциплина се изпълнява отделно, през втория етап от състезанието. За поваляне, кастрене и разкрийване на дървото се използват бензиномоторен верижен трион и спомагателни инструменти по избор – лост за поваляне, клинове, брадви, рулетка, клупи и др. Времето на отбора в тази дисциплина се определя от сбора на времената с наказателните

минути на всички състезатели от отбора. Дърветата, предназначени за поваляне, са с диаметър 25-40 см, номерирани са и са на брой, равен на броя на отборите участници.

Номерът на отбора, който е изтеглен на техническата конференция, е и номер на дървото за поваляне.

Отборът преминава в работната зона на сечището и носи със себе си бензиномоторния верижен трион и спомагателните инструменти. Комисията посочва на състезателите дървото, което подлежи на поваляне. Преди отсичането на дървото се извършва подготовка на работното място, след което състезателят определя посоката на поваляне. Забива жалона на разстояние 10-15 м в посоката на поваляне. Комисията по оценяване инструктира състезателите от всеки отбор за безопасното изпълнение на дисциплината.

Първият състезател е длъжен да повали дървото в точно избраната посока към жалона, качествено да извърши засичането и отсичането на дървото, да не допуска увреждане на стъблото и да не нарушава техническата безопасност.

След поваляне на дървото вторият състезател пристъпва към кастрене на клоните, като спазва необходимите изисквания на технологията за кастрене и техническа безопасност.

След окастрянето третият състезател пристъпва към изравняване на отреза, последователно оразмеряване и разкрояване на подходящи сортименти съгласно БДС и кубирание на сортиментите.

Всичките операции по поваляне, кастрене и разкрояване на дървото се извършват за контролно време, определено от комисията по оценяване на техническата конференция в зависимост от конкретните условия на състезанието.

Отчитането на контролното време се започва при сигнал, даден от член на комисията, и завършва след кубирането при подаване на сигнал с ръка от състезателя.

РЕГЛАМЕНТ

ЗА ПОДГОТОВКА НА БЕНЗИНОМОТОРНИЯ ВЕРИЖЕН ТРИОН ЗА РАБОТА И ПРЕЦИЗНО РЯЗАНЕ НА ШАЙБИ

Този етап от състезанието започва след приключване на етапа за поваляне, кастрене, разкрояване и кубирание на специално подготвена площадка.

Състезанието включва две дисциплини:

- 1. Подготовка на бензиномоторния верижен трион за работа.**
- 2. Прецизно рязане на шайби на стенд.**

За изпълнение на дисциплините се използват същите моторни верижни триони, с които са изпълнявани дисциплините в сечището.

Изпълнението на двете дисциплини се извършва от всеки един състезател последователно, като се започва от подготовката на бензиномоторния верижен трион, а след това и рязането на шайби.

1. Подготовка на бензиномоторния верижен трион за работа

Необходимо е режещият апарат да се разглоби и сглоби, да се регулира опъването на режещата верига, така че трионът да е готов за работа при изпълнението на следващото състезание за прецизно рязане на шайби.

Изпълнението на дисциплината се извършва върху маса, дълга 1,30 м, широка 0,60 м и висока 0,80 м и се засича времето. Редът е следният:

Състезателят поставя бензиномоторния верижен трион на масата, отдалечава се и застава на стартовата линия на разстояние 1 м от масата. При команда „старт” той е длъжен:

- да се приближи до масата;
- да отбие гайките на капака на съединителя;
- да снесе капака на съединителя;
- да снесе веригата;
- да снесе шината;
- да обърне шината на 180 градуса около надлъжната ѝ ос;
- да постави шината;
- да постави веригата;
- да опъне веригата до нормално работно положение и провери подвижността ѝ върху шината по посока на движението ѝ с ключа за бензиномоторния верижен трион;
- да затегне гайките на капака на съединителя.

Да се върне обратно на стартовата линия. Вдига ръка за край на отчитане на времето.

2. Прецизно рязане на шайби

Състезанието се провежда на предварително подготвена за целта площадка, на която са поставени успоредно два станокa, като върху всеки от тях е закрепен труп с диаметър 30-35 см. Станоките са поставени така, че трупите сключват с хоризонталната равнина ъгъл от 7 градуса и са насочени противоположно един на друг. Височината от повърхността на земята до оста на трупите в мястото, където се извършва разтрупването при единия станок, е 70 см, а при другия 40 см.

Предварително от горната страна на трупа е отбелязано мястото за извършване на рязовете с боядисана с червено 20 см ивица с ширина 5 см. Първият ряз се прави отгоре надолу, а вторият ряз отдолу нагоре. Операцията се смята за приключена, когато шайбата падне на земята. Двата ряза трябва да бъдат перпендикулярни на надлъжната ос на трупите.

Състезателят поставя моторния трион на стартовата линия, която се намира на разстояние 2 м от мястото за рязане, изчаква командата на съдията. При подадена команда „старт” от съдията на комисията състезателят е длъжен:

- да запали бензиномоторния верижен трион;
- да извърши рязането в двете направления;
- да спре движението на веригата;
- да премине към втория труп;
- да извърши рязането в двете направления;
- в момента на отрязването на втората шайба състезателят гаси бензиномоторния верижен трион и го оставя на старт-финалната линия.

IV. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ

1. Професионалните гимназии.
2. Министерството на образованието и науката.
3. Работодателите.
4. Местните и регионалните структури.

Забележка: Този регламент с етапите е типов и за предварителната подготовка на отборите. Училището домакин разработва и изпраща регламент за провеждане до участниците в срок до 01 март 2019 г.

П Р А В И Л Н И К ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЕТО „ГОРСКИ МНОГОБОЙ”

I. КОМИСИИ

1. Членовете на комисиите трябва да са с лесовъдско образование /с изкл. на „Старт-Финал”, „Спортен риболов”, „Стрелба с ловно оръжие”/.
2. Председателят на всяка комисия се избира от училището-домакин.
3. Член от една работна комисия няма право да участва като член в друга комисия – важи за етап.
4. По време на състезанието членовете на комисиите нямат право да ползват мобилни телефони, подсказват, посочват, поправят и разговарят със състезателите.

5. Всяка от работните комисии след преминаването на последния състезател изготвя окончателен протокол с резултатите на състезателите и председателят на комисията го връчва на член от централната комисия.
6. Съдийската комисия прекратява дисциплината в момент на опасност от нещастен случай. Ако заплахата е настъпила по вина на състезателя, съдийската комисия отсъжда максималния брой наказателни минути за съответния етап от състезанието.
7. Членове на комисииите могат да са представителите на ЛТУ, ДГП – ДГС, ДЛС, РДГ, УОГС и преподаватели от училищата, участващи в състезанието.

II. СЪСТЕЗАТЕЛИ

1. Да са пълнолетни и да участват само по веднъж в състезанието „Горски многобой”. По изключение се допуска само един от състезателите да участва втори път.
2. Да имат свидетелство за правоспособност за работа с горска техника.
3. В деня на състезанието, не се допускат състезателите по трасето, пунктовете и до работата на комисииите.

III. ОБЩИ /ЗБУТ/

1. Пунктът за **„Поваляне, кастрене, разкрийване и кубирание на дърво”** да бъде ограден с предпазна лента с размери поне два пъти височината на дървото и да **не се допуска никой** в района на сечището освен изпитната комисия ,състезателите и ръководителя на отбора.
2. Пунктовете **„Подготовка на БМТ за работа”** и **„Комбинирано рязане на шайби”** трябва да бъдат ограден с предпазна лента с площ минимум 100 кв. метра и да **не се допуска никой** в района освен изпитната комисия и състезателя, който изпълнява съответните операции.
3. Училището-домакин осигурява медицинско лице и обслужване по време на състезанието.
4. Застраховки на участниците за периода на състезанието, както и медицинско свидетелство за всеки участник се представят на организаторите по време на техническата конференция.
5. На участниците се правят следните инструктажи:
 - Общ – прави се след техническата конференция в деня преди състезанието,
 - Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на дейностите по механизация на дърводобива,
 - Здравословни и безопасни условия на труд при боравене с оръжие и боеприпаси.

6. Всеки отбор трябва да разполага със собствена екипировка и да подsigури необходимите пособия (пневматична пушка, въдица, БМТ, клупа, рулетка и спомагателни инструменти за дърводобива) за провеждане на всеки от етапите на състезанието.
7. Отговорност за придвижване на отборите до мястото на състезанието носят ръководителите на отборите.

IV. КЛАСИРАНЕ

1. Състезанието завършва с индивидуално класиране в първия етап и отборно във втори етап.
2. Победител в индивидуалното класиране е този състезател, който участва във всички етапи и завърши състезанието с най-малък брой минути.
3. Награждават се състезателите, класирани на първо място, второ и трето място в индивидуалното класиране.
4. Ако двама или повече състезатели финишират с равен брой минути, те поделят съответното място.
5. С отборно класиране завършва втори етап и самото състезание.
6. Победител в отборното класиране на втори етап е този отбор, всички състезатели на който са участвали в двата пункта и отборът завърши с най-малко време, получено като сума от неговите състезатели на двата пункта.
7. Награждават се отборите заели първо, второ и трето място в отборното класиране на втори етап.
8. Ако два отбора финишират с равен брой точки, те поделят съответното място.
9. Състезанието приключва с награждаване на отборите, първо, второ и трето място.
10. Регламентираните награди са:
 - Индивидуално класиране на първи етап – златен, сребърен и бронзов медал;
 - Отборно класиране на втори етап – златен, сребърен и бронзов медал за всеки от състезателите, резервния състезател и ръководителя на отбора;
 - Крайно отборно класиране - златен, сребърен и бронзов медал за всеки от състезателите, резервния състезател и ръководителя на отбора и купи за отборите, класирани на първите три места. Купите са по размери от малка, средна и голяма.
11. Домакинът/организаторът и спонсорите на състезанието са в правото си да раздават и други награди и отличия извън посочените в правилника.